Teknoloji Yeterlili?i Öz De?erlendirme

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Teknoloji Yeterlili?i Öz De?erlendirme*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31450

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Teknoloji Yeterlili?i Öz De?erlendirme ölçe?i, bireylerin kendi teknolojik yeterlilik düzeylerini öz yeterlilik ba?lam?nda alg?lamalar?n? ölçmek amac?yla 2010 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle e?itim ve sosyal bilimler alanlar?nda, bireylerin modern teknoloji araçlar?n? kullanma, anlama ve uygulama becerilerine dair ki?isel alg?lar?n? de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Bu ölçe?in geli?tirilmesi, Gençtürk, Gökçek ve Güne? taraf?ndan yürütülen kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas? ile desteklenmi?tir.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n çe?itli teknolojik görevleri yerine getirme konusundaki inançlar?n? ve yetkinlik alg?lar?n? sistematik olarak kaydetmek için tasarlanm??t?r. Bu araç, özellikle ö?retmen adaylar?n?n veya ö?rencilerin teknoloji entegrasyonuna haz?r olup olmad?klar?n? belirlemek için kritik bir öneme sahiptir, böylece e?itim kurumlar? taraf?ndan hedeflenen geli?im alanlar? tespit edilebilir.

Anahtar Kelimeler

Teknoloji Yeterlili?i, Öz De?erlendirme, Öz Yeterlilik, Psikometri, Teknoloji Entegrasyonu, Dijital Okuryazarl?k, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Ebru Gençtürk, Tuba Gökçek, Güler Güne?

Amaç

Teknoloji Yeterlili?i Öz De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin teknolojik araç ve kaynaklar? kullanma becerilerine yönelik subjektif yeterlilik alg?lar?n? ölçmek için geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmakt?r. Bu çal??ma, mevcut literatürdeki bo?lu?u doldurarak, özellikle Türk kültürüne uygun, teknolojiye yönelik bireysel haz?rl??? ve yeterlili?i saptayabilecek bir enstrüman olu?turmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, bireylerin sadece teknik bilgiye sahip olup olmad???n? de?il, ayn? zamanda bu bilgiyi çe?itli ba?lamlarda ba?ar?l? bir ?ekilde uygulama konusundaki inançlar?n? da de?erlendirir. Bu, e?itim psikolojisi ve teknoloji e?itimi alanlar?nda önemli bir gösterge olan öz yeterlilik kavram?yla yak?ndan ili?kilidir.

Yap?

Ölçek, teknoloji yeterlili?ini tek boyutlu bir yap?dan ziyade, genellikle çok boyutlu ve karma??k bir yap? olarak ele al?r. Bu yap?, bili?sel beceriler, pratik uygulama yetene?i ve teknolojiye kar??

ARABPSYCHOLOGY.COM

duygusal tutumlar gibi çe?itli alt boyutlar? içerebilir. Tipik olarak, bu tür öz yeterlilik ölçekleri, bireylerin yaz?l?m kullan?m?, internet tabanl? araçlar, donan?m yönetimi ve problem çözme gibi farkl? teknolojik alanlardaki alg?lanan becerilerini ayr??t?r?r.

Yap?lan geli?tirme çal??mas?nda, faktör analizi yöntemleri kullan?larak ölçe?in kuramsal yap?s?n?n ampirik verilerle ne kadar uyumlu oldu?u incelenmi?tir. Bu analizin amac?, teknolojik yeterlili?in alt?nda yatan temel boyutlar? ortaya ç?karmakt?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, arac?n gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? (teknoloji yeterlili?ini) ölçtü?ünden emin olmak için kritik öneme sahiptir. Orijinal çal??mada (Gençtürk vd., 2010), yap? geçerli?i için genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?inin yan? s?ra, içerik geçerli?i de uzman görü?leri al?narak sa?lanm?? olmal?d?r. Bu süreç, ölçek maddelerinin teknoloji yeterlili?i kavram?n? kapsaml? ve do?ru bir ?ekilde temsil edip etmedi?ini de?erlendirmeyi içerir. Geçerlik sonuçlar?, ölçe?in teknoloji yeterlili?i alan?nda güvenilir ç?kar?mlar yapmak için uygun oldu?unu göstermelidir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizi, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? ko?ullara kar?? tutarl? ve kararl? olup olmad???n? belirler. Gençtürk ve arkada?lar? taraf?ndan yap?lan çal??mada, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak ölçe?in güvenirli?i test edilmi?tir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?s? de?erleri, ölçekteki maddelerin ayn? psikolojik yap?y? ölçmede birbirleriyle uyumlu oldu?unu gösterir. Bu tür bir ölçek için kabul edilebilir bir Cronbach Alfa de?eri genellikle 0.70 ve üzeri olarak kabul edilir. Güvenirlik sonuçlar?, ölçe?in tutarl? ölçümler sa?lad???n? kan?tlar.

Faktör Analizi

Teknoloji Yeterlili?i Öz De?erlendirme Ölçe?i'nin geli?tirme sürecinde Faktör Analizi (muhtemelen Exploratory Factor Analysis - EFA) kullan?lm??t?r. Bu analiz, ba?lang?çta çok say?da olan maddelerin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? belirlemeye yard?mc? olur.

Faktör Analizi sonuçlar?, ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?unu ve her bir boyutun toplam varyans?n ne kadar?n? aç?klad???n? ortaya koyar. Bu yap?, ölçe?in teorik çerçevesini güçlendirir ve ara?t?rmac?lara sonuçlar? yorumlamalar? için net bir çerçeve sunar. E?er ölçek birden fazla boyuta sahipse (örne?in, "Donan?m Yeterlili?i" ve "Yaz?l?m Yeterlili?i"), bu boyutlar faktör yükleri arac?l???yla tan?mlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Self-Report/Öz Bildirim Ölçe?i)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Özgün çal??mada derecelendirme bilgisi verilmemi?tir, ancak geli?tirme ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert format?n? kullan?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Akademik popülasyon (Ö?retmen adaylar? veya üniversite ö?rencileri ba?ta olmak üzere, teknoloji kullan?m? gerektiren e?itim seviyesindeki bireyler)

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler (18+)

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??ma, genellikle üniversite düzeyindeki kat?l?mc?larla gerçekle?tirilmi?tir, zira teknoloji yeterlili?i bu gruplar?n akademik ba?ar?s?nda kritik bir rol oynamaktad?r.

Test Metodolojisi: Uygulama, ka??t-kalem veya dijital ortamda bireysel öz bildirim yoluyla yap?lmaktad?r. Puanlama, genellikle maddelerin Likert de?erlerinin toplanmas? veya ortalamas?n?n al?nmas?yla gerçekle?tirilir.

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, Ö?retmen Adaylar?, E?itim Teknolojileri, Teknoloji Yeterlili?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?lar?: Mevcut de?il (Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.)

Kurum E-posta Adresleri: Mevcut de?il (Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.)

Yaz??ma Adresi (Sorumlu Yazar): Tuba Gökçek, tgokcek@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2010 (Yay?n y?l? baz al?nm??t?r.)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif hakk? bilgileri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak akademik amaçl? kullan?mlarda, sorumlu yazar Tuba Gökçek ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal Makale Ba?lant?s?: Çal??man?n tam metnine sciencedirect.com adresi üzerinden ula??labilir.

Kaynaklar

Gençtürk, E., Gökçek, T., & Güne?, G. (2010). Reliability and validity study of the technology proficiency self-assessment scale. *Procedia Social and Behavioral Sciences, 2,* 2863-2867.

Teknoloji Yeterlili?i Öz De?erlendirme Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri orijinal kaynakta sa?lanmam??t?r.

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi için lütfen referans makaleye (Gençtürk vd., 2010) ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM